

Följderna af fjolårets missvext begynna nu visa sig i en oroande grad. De köpmän hvilka förledne höst erhöillo förskotter af staten till importerung af spanmål af hvilken de åt allmogen utkrediterat stora partier, indrifva nu sina fordringar utan skonsamhet. På en tid då bonden ännu ej afslutat sin skörd och ingenting har att försälja, vållar detta handelsmännens förfaringssätt en mängd jordbrukares ruin. Utsökningsmål i otrolig myckenhet tillströmma Länestyrelsen. Utmätningssarfvodet, och öfriga dervid förenade kostnader, ökar med många tiotusental rublar den summa allmogen måste ro ut med. Köpmännen, hvilka jag upprepade gånger sökt förmå till skonsamhet mot sina gäldenärer, förklara sig vara urståndsatta att på bestämd tid inbetala sina af staten erhållna penningeförskotter om de ej indrifva sina hos allmogen utstående fordringar. Endast med vilkor att dem beviljas yttermera anstånd med förskottens inbetalning förklara de sig lemna allmogen oantastad. På denna allmogens svåra ställning anser jag mig skyldig fästa Herr Senatorns uppmärksamhet.

Ehuru magasinerna, med undantag af de i Gamla Karleby och Jyväskylä, befinnes nära nog toma, anser jag icke nödvändigt att genom uppköp öka förrådena, ty att sluta af de under sednaste dagar inlupna gynsamma underrättelser om årsvexten, torde vid uppbörden i höst betydliga kvantiteter spanmål komma att inflyta. Den af Kronan åt allmogen utlånade säden är äfven i höst förfallen till betalning hvarigenom förrådena i magasinerna icke blifva obetydliga.

Jemte försäkran att Herr Senatorns yttrade önskan om tätare underrättelser angående utsigterna för bergningen i länet, nogsam skall efterkommas, har jag äran med fullkomligaste högaktning teckna

Högädle Herr Senatorns
ödmjukaste tjenare
C. G. Wrede

30 Nikolaistad den 7 September 1863.

175 J. V. SNELLMAN – R. W. EKMAN 11.IX 1863

ÅAB, R. W. Ekmans samling

Högädle Herr Hofmålare!

40 Till svar på ärade skrifvelsen af den 2. dennes får jag i Kejsrerliga Senatens uppdrag meddela:

att priset på Landtdagstaflan tretusen rubel eller tolf tusen mark silfver godkännes; att derutöfver kostnaden för Herr Hofmålarens resa hit till Landtdagens högtidliga öppnande enligt räkning ersättes;

att vidare en fotografi af ceremonin bekostas.

Hvad angår fotografi porträtter af de uppträdande, anses, att hvar och en, som vill hafva sitt porträtt på taflan och får sin önskan uppfyllt, må aflemna en fotografi afbildning af sin person.

50 För porträtter af Hans Majestäts ryska omgifning skall dragas försorg.

Kejsrerliga Senatens önskan är, att inga vidare kostnader komma i fråga, än de ofvan bestämda, med undantag för taflans ram och hvad dertill hörer.

Svar på telegram afgår i dag.

Med utmärktaste högaktning har jag äran underteckna

Högädle Herr Hofmålares
ödmjukaste tjänare
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors, den 11. September 1863.

176 YTTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMEN-
TET 12.IX 1863

10

RA, Senatens arkiv

Chefen för Finans Expeditionen Senatorn Snellman hemställde – huruvida icke, då känt vore att de trafikanter i landet, hvilka med förskott af statsmedlen importerat spanmål, nödsakats att hos den allmog, till hvilken de utkrediterat densamma, exekutivt utsöka sina fordringar, samt när spanmålsafkastningen i Finland detta år utfallit gynsamare än man vågat hoppas, till följe hvaraf det äfven blifvit möjligt att använda en del af de för import af spanmål afsedda medel till understöd på annan väg åt de sistlidet och innevarande år af missväxten lidande, Kejsrerliga Senaten för att komma de mest betryckta bland allmogen till hjälp, ville tillåta att någon del af förenämnde förskotter ännu fortfarande skulle få hos importörerne innestå sålunda, att deras skuld till statsverket finge omsättas ur den undsättningsfond, som, på sätt Finans Expeditionens skrifvelse för den 26. sistlidne Augusti innehåller blifvit bildad; och föreslog Herr Senatorn att i sådant afseende ett belopp af tvåhundra fyratiotusen mark skulle anslås för Wasa län, etthundra sextiotusen mark för Uleåborgs samt etthundra tjugutusen mark för Kuopio län,

20

30

Ifrågavarande omsättning borde medgifvas endast de importörer, hvilka utkrediterat spanmål till de äfven detta år af missväxt träffade mest nödlidande orter inom berörde län, och borde utkrediteringen styrkas sålunda att lånesökanden inför vederbörande magistrat företer sina handelsböcker eller för krediteringen mottagna skuldsedlar, samt till respektive Guvernörer inlemnar magistratens bevis öfver utkrediteringens belopp till hvarje särskild församling jemte skriftlig förbindelse att vid äfventyr att förskottet eljest är till betalning förfallet, inom viss angifven tid icke utsöka fordringarne till så stort belopp, omsättning komme att honom beviljas, såframt icke gäldenärens eller borgesmäns obestånd dertill tvingar; Och torde importörerne kunna föreläggas viss termin att med dessa attester och förbindelser inkomma, på det ofvannämnde, för ändamålet anslagne summa må kunna i rikligt förhållande dem emellan fördelas.

40

De lånesökande, hvilka vederbörande Guvernörer, med fästadt afseende å dessa grunder för omsättningen, anse böra komma i åtnjutande af densamma, ägde Guvernörerne dertill rekommendera hos Direktionen för Finlands Bank i den i Finans Expeditionens ofvanåberopade skrifvelse föreskrifne ordning för förskotters erhållande ur undsättningsfonden, och må terminen för återbetalandet bestämmas till sex månader utöfver den tid de lånesökande förbundit sig att gifva sina gäldenärer af allmogen uppskof med utsökningarne hos dem.

50

Medlen skulle lyftas genom accepterad anvisning af Finlands Bank till länets landtränteris ordre som till Guvernörerne komme att aflemnas samt gå i liqid mot låntagarens skuld till statsverket för erhållna